

BİR KOMUTANIN ARDINDAN

BOTAN'IN EFSANE KOMUTANI ROJHAT'E BLUZERİ

LEZGİN YORGAN

Aradan tam dokuz yıl geçti. Yıl 1998'in Temmuz'u. Daha doğrusu 30 Temmuz. Yer yarılıp adeta Botan da bir yer sarsıntısı, Tsunami yaşanır. Botan da her yerde tanınan ve tanındığı kadar da sevilen bir efsane yaşamını sonluyor.

Herkes için bir şoktur yaşanmış olan. Hakkârî de cephe komutanı olan Rojhat Bluzeri yoldaş Masiro suyunda girdaba girerek şahadete kavuşuyor. Parti önderliğinin sonra da **"kabul edilemeyecek bir kayıp, olmaması gereken bir şahadet"** diye dile getirdiği bu kayıp eyaleti çok ciddi etkilediği gibi onunla kalan, onunla yaşayan ve onu tanıyanlar açısından da unutulmayacak bir komutanın kaybedilişidir yaşanmış olan. Bu büyük komutan 6. Kongrede PKK Merkez Komite onur üyeliğine seçilmiştir.

Ben, bana her zaman büyük komutanlık yapmış Rojhat arkadaşına dönük bir şeyler yazmak istemiş birisiyim. Hatta 99'larda bir kitap denemesi için çalışmada başlatmıştım. Ancak hiçbir zaman devam etme, tamamlama şansı yakalayamadım. Ayrıca uzun süre yazmadım. Çünkü Rojhat'ı yazacak olanlar ona layık olması gerekenlerdi. Bu konuda onu yazacak olanlar, başka yoldaşlar olması gerektiğini hep düşündüm. Ancak yazan olmadı. Şehit düştüğünde Cemal arkadaşın bir sayfalık yazısının dışında yazı yazılmadı. Hatırlıyorum; **"bir köylüden bir alay komutanına"** adında bir yazıydı. Dokunaklıydı. Hep gerisini bekledim.

Ancak gerisi gelmedi. Bu devrimin en çok yazılması gereken yoldaşa dönük yazı yazılmadı. Bunda benim payım fazladır. Çünkü devrim saflarda özelde gerilla da en çok etkilendiğim ve halende etkilerini üzerimde his ettiğim komutanım Rojhat arkadaş olmuştur. Sivil yaşamımda beni çok fazla etkilemiş insanlar olmuştur. Bunların başından **melek yüzlü militan Erdal** yani **Engin Sincer** yoldaş gelir. Benim için her şey olmuş; bir oyundaş, arkadaş ve yoldaş! Gerilla da bana hep yol gösterici olmuş kimlik ise şehit Rojhat olmuştur. Anılarımin büyük bir bölümünü kaplayan bu büyük insanı yazmak zoraki olarak bana kalmışa benziyor. Öncelikle parti yapımıza ve partiye sorumsuzca yaklaşarak bugüne kadar yazmadığım için özür dilemek istiyorum.

Botan, daha doğrusu mezra Botan Kürdistan tarihinde her zaman önemli bir yer tutmuş bir coğrafya. Özelde önderliğimizin yeniden gün yüzüne çıkardığı Kürdistan tarihi gerçekliğiyle adeta tarihin başlangıcından bugüne kadar Botan birazda Kürtlerin yaşama sahaları olmuştur. Burada yaşam fişirmiştir. Burada işgallere karşı her zaman görkemli direnişler yaşanmıştır. Bundandır ki bura insanı hep biraz da direngen ve direnişçi olmuştur. Hep biraz da başı dik ve onurluca yaşamasını bilmiştir. Bundandır ki Kürtlüğün yaşandığı en sade alanlar olarak kalmasını bilmiştir.

Bizler devrime gelirken ya da devrime henüz katılmadan yukarıda son dile gelenleri kısmen biliyorduk. Bura halkının Kürtlüğe yatkın, yurtsever ve direngen olduğunu da biliyorduk. Ancak bu gerçekleşmenin arka perdesinde dev gibi bir neolitik kültürün yattığını bilmiyorduk. Kendim böylesine dev bir kültürün var olduğunu Botan'a geldikten sonra öğrenmeye çalışırken özelde de bu kültürün tüm gerçekleşmesini efsanevi komutanım Rojhat arkadaştan öğrendim desem yanlış söylemiş olmam. Ben Botan'ı biraz da Rojhat arkadaşta öğrendim. Geri ve ileri yönlerini, sadeliği, adaleti, kurnazlığı, mertliği, cömertliği, sadakati, paylaşımı, asaleti, onurlu duruşu, direnişi, kini, intikamı, yaşama coşkusunu, pratik zekâyı, olmazdan olmayı, imkânsızlıklardan imkânlı hale getirmeyi hep ondan öğrendim. Belki de sıralamadığım birçok şeyi de yazmadım ama onları da ondan öğrendim.

Bir halk kahramanın öyküsü nasıl anlatılır ya da bir seçkin halk önderini yazmak gerekirse, nereden başlanacak? Bunlar benim için hep önemli sorular olmuştur. Neden dersiniz; bir insanı yazarken, hele o insan hem size hem de binlercesine, hatta yüz binlere örnek olmuş ise, bu insan ölümün çemberinde yüzlerce kez geçip halk için, devrim için, inadına inadına direnerek ayakta kalıp, bu halkın acılarını dindirmek için, gece gündüz demeden didinmiş ise, bu birey, bu insan nasıl yazılacaktır?

Bazıları çıkıp her insanın yazıla bilineceğini söyleye bilir. Lakin eğer yazacak olan yazar değil ise, şair değil ise hele hele ozan hiç değilse o zaman bu seçkin insanın hakkı nasıl verilecektir?

İşte tüm bu sorular ve kaygılar beni hep yazmaktan alıkoymuştur. Bir gün çıkar da bir

arkadaş Rojhat arkadaşı yazar diye hep bekledim. Çıkmayınca tüm yetersiz olacak ifadelerimin olacağını bilinciyle de olsa yazacağım. Onu anlatmaya çalışacağım. Anlatacaklarım ağırlıklı kendi gözlemlerim, onunla paylaştıklarım, ortak anılarımız, ortak duygularımız, kırılganlıklarımız. Ve tabii ki halen özlediğim yoldaşıma olan hasretim ve duygularımın dile gelişi olacaktır. Bir yoldaşa yazdığım bir mektupta;
“Biliyor musun güzel arkadaşım ben insanın içyapısının hep temiz olduğuna giderek inanan biriyim. Kötülük dedikleri olgu sonra da insana bulaşıyor. İnsan özünde hep biraz adaleti, eşitliği, kardeşliği, beraberliği ve sevgiyi kendi içinde barındırıyor. Sınıflı toplum adeta her şeyi alt üst ediyor. Yılların alışkanlıkları tarz haline gelince neredeyse genetikleşiyor. Diyeceksin neden o zaman o kadar kötülük. Bende derim ki en kötü insanın o denli duygusal yaklaşım sergilemesini neyle izah edeceğiz o zaman. Çünkü insan gözlemliyor da, en kötü olan insan dahi o kadar duygu yüklüdür ki yaşamın pragmatist ve çıkarıcı bakışı, ön yargılı eğitim biçimi, sınıflı toplum, dini dogmalar, kan bağı adına geliştirilen milliyetçilik insanı kirletiyor. Ve insan bu tuzakta kendisini kurtaramıyor.
İşte değerli arkadaşım ben buna inanıyorum. Daha fazlasına da inanıyorum. Biliyor musun her insan birazda doğuştan bu nedenlerden dolayı birazda PKK'lidir. Eğer PKK'li olma olgusu adalete, eşitliğe, kardeşliğe ve özgürlüğe adanmışlık ise her insandan bu değerler şöyle ya da böyle vardır. Önemli olan bu cevheri görüp açığa çıkarmadır. Kimi insan bunu açığa çıkaramıyor. Kolay olan sınıf eğilimlere esir düşme yolu seçiliyor. Verili olanı herkese uygulayabiliyor. Ama önemli olan verili olmayı yani sıra dışı olanı uygulayabilmektir. Kendi içindeki bir nevi bilinçaltına itilmiş olan benini açığa çıkararak kendin olmayı becerebilme oluyor ki bunu da herkes yapamıyor ya da herkese buna cesaret edemiyor. Söylemek istediğim özcesi insanın toplumsal esaretinden dolayı kendi içinde var olan ilk insanı açığa çıkaramamasıdır. Kendi içindeki PKK'li olan insanı doğurtmamasıdır. Bu da insanlığın bir talihsizliğidir.
Güzel insan, ben PKK'li insanın çok temiz olduğuna içten inanan biriyim. PKK'li insan ilk sömürsüz insandır. İlk tahakkümden uzak olan insandır. Hiyerarşiye hep kafa tutan insandır. Kan bağından uzaklaşmış olarak toplumsalmış insandır. Dini motifleri salt ayinle ilgili düzeyde ele alıp putlaştırmayan ilk insandır. Bak etrafında ki insanlara yani PKK'li insanlara hep başlangıçta böyle değil miydiler? Katılma kararı verirken hep böyle değil miydiler? Yine daha büyük amaç ve umutlar için yola çıkmadılar mı?” Ben büyük komutan Rojhat arkadaşı yoldaşı bu temelde ele aldım. Halende bu böyledir.

Rojhat arkadaşı ilk kez 1994 yılında Botan eyaletinin Garisa bölgesinde gördüm. Eyaletin hareketli taburuyula alan güçleri ortak karakol ve tepe baskını düzenleyecekler. Bu aralar yaklaşık yarım yıldır eyalete gelmişim. Öyle eyaleti fazla tanıdığım yok. Sadece hareketli taburun bir ferdi olduğum için bolca yerler gezmiş oluyoruz. Bu olumlu durumun yanında kendimce epeyce negatif etkilendiğim bir iki şeyde yaşıyorum.

Biz PKK'liler genelde her yeri kendi ülkemiz biliriz. Bizim için yer, ülke, kıta devlet fark etmez. Hep kendi kimliğimizle hareket etmeye alışık insanlarız. Bundandır ki hiçbir yerde bizim için verili sınırlar geçerli olmaz. Olamazda olmamalıdır da. Çünkü biz biraz da dünyalıyız. Ve eğer dünyalıysak bu sınırlar nedir diye hep kuşkuyla baktık. Ve doğrusu hiçbir gün de takmadık. Takmamaya da devam edeceğiz. Çünkü ilk insanlar yaşarlarken bu dünya da sınırlar yoktu. Kimsenin malı mülkü değildi. Hele hele kimsenin özeline hiç değildi. Hani büyük ve muhteşem insan der ya “özel mülkiyet vicdanın kirletilmesidir” diye, işte bundan olmalıdır ki biz hep böyle özel olana kuşkuyla baktık. Öyle olunca da hep bir genel olan, komünal olan, kolektiflik kokan, paylaşımı olan, adaleti olan ve tabii ki biraz da hoşgörülü olanı aradık. Hani şeyh Bedrettin'in deyimiyle “**yârin yanığından gayri her yerde her şeyde hep beraber diyebilmek için**” olanı aradık. Bunları nerede bulmuş isek hep rahatladık ve ruhumuz dinginleşti, ruhumuz saadete kavuşur oldu.

İşte Botan'a geldiğimde hareketli tabur olduğumuzdan belli bir yerimiz yoktu. Hep biraz gezginciler gibi dolaştık. Nerede bir ihtiyaç takviye istenmişse eyalet komutanı gücümüzü oraya sevk ediyordu. Ancak gittiğimiz yerlerde-yıl 1994 olduğu için-erzak kısmi veriliyordu, ihtiyaçlarımız karşılanmıyordu, kimi güç eski ayakkabılarını bize verip yenilerini kendilerine aldıklarını görünce bir seferinde ayakkabım tamamen yırtık olmasına rağmen almadım. Çünkü bu benim tanıdığım dünyalı olma olgusu değildi. Doğrusu biraz da incinmiştim. Şunu hemen söyleyeyim; devrim içerisinde bu tür gayri devrimci ahlaki tutum sergilemiş olan komutan olsun yönetici olsun eninde sonunda devrime mal olmamışlardır. Çünkü yaşadıkları verili toplum karakteridir. Yani biriktiren, özelleştiren ve tabii ki tasarrufa açık kapı bırakan düzen özellikleridir de ondan. Örneğin yukarıda dile getirdiğim olay sonra da kaçacak olan büyük güneyle Ari'nin gösterdiği yaklaşımlar olmuştu. Aynı yıl örgüt görevden alarak onu geri çekmişti. Gerçekler çıplak olmayı sever derler. İşte özgürlük hareketinde hiçbir gerçek saklı kalmaz. Kalamazda. Lakin bir dönem zarar verebilir.

İşte bir tarafta böyle olumsuz bir durumu görüp biraz da şok olmuşum. Ancak Rojhat arkadaşın bulunduğu sahaya geldiğimizde- bölge komutan yardımcısıydı- bana çok daha yakın bir komutanı görmüş oldum. İlginçtir ama bölgenin imkânları sınırlı da olsa öncelikli olarak bizim gücün ihtiyaçları karşılaması dikkatimi çekmişti. Birde oldukça mütevazı hatta

çekingen, utangaç bir insan görmüştüm. Doğrusu çok etkilendim. Pek konuşma imkânım olmadı. Eylem sonrası tavırlarını, ardından yaşanan çatışmayı ustaca idare ederek bizleri Herekol sırtlarında Garisa'ya getirmesi ilgimi çekmişti. Ardından eylem toplantısında gösterdiği anlayışlı tutum ve davranış beni daha fazla ilgilendirmişti.

Sonradan Rojhat arkadaşına ilişkin bilgi edinmek için bolca etrafıma sorular soracaktım. Kim olduğunu öğrenecektim. Belki detaylı değil ama epey bilgi edinecektim. Dünya da bazı şeyler var insan planlayamaz. Ama bakarsın senin istediğin gibi işler yoluna koyulu verir. İşte Rojhat arkadaşla Partinin 5.Kongre'sinden sonra aynı taburda yer alma şansı bulmuştum. O bizim tabur komutanımız olmuştu. Ben ise yanında siyasi komiserlik görevine getirilmiştim. Hayal edipte ulaşmak istediğin birde bakmışsın buluşu vermişsin. Bu düzenleme de böyle olmuştu.

Ortak çalışmaya 1995 yılının şubatında başladık. Ve o şehit düşene kadar da birlikte çalıştık. Hep yanında kaldım. O hep benim komutanım ve en çok esas aldığım değerli yoldaşım, arkadaşım tıkağım yerde elimi tutup çözüm yolu gösteren öğretmenim olmuştur. İleride çok geniş yazı yazma imkânım olursa yaşadığımız pratikleri daha detaylı ele alıp değerlendirmeye çalışacağım. Ancak burada ele alacaklarım detaylardan ziyade biraz da olsa Rojhat arkadaşını anlatmak ve elimde geldiğince hakkını vermek olacaktır.

Rojhat arkadaş sivil yaşamında Şırnak'ın Besta mıntıkasının Bluzer köyünde dünya ya gelir. 1963'larda-bir iki yaş küçük ya da büyük ne fark eder. Küçük yaşta evlendirilir. Çocukları olmadığı için ikinci kez evlendirilir. Henüz genç olmasına rağmen toplumun dayatmaları sonucu bu yapılır. Bulunduğu alanda birçok iş yapar. Bir dönem sonra da dağda öğreneceğimiz-ki ondan öğrenecektim- büyük güneyli insanlarımızın şeperze diye tabir ettikleri yaylaların yaş yerlerinde Kürtçe-merg-diye tabir ettiğimiz alanlarda yeşeren bu otunun-ki dondurma yapımında maya olarak kullanılıyor-o'nun alandaki bir nevi genel temsilciliğini yani ticaretini yapıyor. Çevrede iş beceren yetenekleriyle göz dolduran bir gençtir. Sorunlara çözüm üretmesinden olmalıdır ki yöre halkı hep ona sorunlarda başvuru olan kişi kılar.

1988 yılında Rojhat arkadaş Şırnak'a doğru giderken arkadaşlar onu yolda alıkoyup askeri kanunla gerillaya katıyorlar. İlginç olan bir katılım. Hep bu alınma biçimine doyarsa güllüyordu anılarında. Bir yıl boyunca saflarda tereddüt geçirir. Hep biraz da kaçmayı düşünür. Kendi köylüsü olan Haşim Bluzeri yoldaş onu hep ikna etmeye çalışır.

Haşim arkadaşla 1990 yılında Bekaa da birlikte aynı koğuş ve yan yana yatağı paylaşmıştık. İlk gördüğüm andan itibaren Mahsum Korkmaz Akademi'sinde bana en yakın olmuş olan bir yoldaş olmuştu. Hatta bir ara sadece onun için Botan'a gelmeyi dayatıyorum. Bu değerli yoldaş bölük komutanıyken 1991 yılında Besta da hava saldırısında şehit düşmüştü.

1989 yılında Rojhat arkadaşla Besta alanında bulunurken ona bir erzak deposu gösterilir. Yani o da arkadaşlarla erzak depoya taşır. O'nun için, bu olay bir dönüm noktasıdır. "Demek örgüt bana güveniyor ve bana bir deponun yerini gösteriyor" diyerek partiye tümünden katılma kararını pekiştiriyor. Ardından alanın genel lojistik sorumlusuysen ailesi ona "kaç gel" demesini hem tersliyor hem de "örgüt bana bu kadar güvenerek bu kadar değer teslim etmişse buna layık olmam gerekir" cevabını ailesine vererek bu teklifi ret etmiş. Ve o olaydan sonra o artık hep en sağlam kalacak olan bir militan duruşa sahip olacak olan Rojhat'e Bluzeri olacak! Herkesin ismini duyarken saygıyla ve sevgiyle andığı o militan ve komutan kişilik olacak!

Arkasında gelen bir başarılı komutanın öyküsüdür. O on yıl boyunca nerede kalmış ise en başarılı olacak olan bir savaşçı ve komutan olacaktır. O hep aranan ve sorulan bir gerilladır. O en zor eylem neredeyse oraya özel çağrılan eylemcidir. Nerede imkânları az bir alan varsa, oraya verilip orayı partiye en çok verimli hale getiren örgütçüdür. Ve nerede bir uyumsuzluk varsa o oraya gönderilip uyumu sağlayan olgun devrimci kişidir. Nerede bir tikanıklık varsa o tikanıklığı aşmak için gönderilen jokerdir. Ve o olmaz denilen yerde hep olabilecek olmuş olacak olan militan kişiliğin seçkin temsilciliğinin seçkin örneği hep olmuştur.

1992 yılında daha doğrusu 1991 yılının sonlarına doğru alelacele üstlenmek için Çıray gücüne gönderilir. Kışın ortasında üstlenmelerini yaparlar. Ancak bir ihbardan dolayı düşman yönelir. Hava saldırılarında 9 arkadaş şehit düşer. Kendisinin her iki ayağı yanar. Bu çatışma da gösterdiği direngenlik ve dayanma gücünün ardından gücü o kar kışta sağlama alması yıllar sonra hep anlatılacak bir destan olarak kalmış bir kahramanlık öyküsüdür. Orada başka bir komutan olsa tüm gücün imha olmaması elden değildir. Kış şartlarında metrelerce karda hep düşmana direnme hem de gücü orada çıkarıp sağlama alarak kıştan bahara çıkma her baba yiğidin kârı değildir.

1994 yılında Garisa da sorunlar var, sıkıntılar var. Gönderilecek komutan elbette Rojhat arkadaştır. O çok kısa sürede etrafta ilişkilendirmediği çete köyü kalmadığı gibi hizaya gelmeyenleri de hizaya getirmesini bilendir. Düşmanın belki de Herekol da bu yıl kadar zorlandığı yıl olmamıştır. O bir haftalık Herekol direnişiyle alan tutmanın ilk provasını uygulamayı başarıyla denemiştir. Görkemli bu direniş Botan'a sonradan bir emsali teşkil edecektir. Yine de kimsenin gitmek istemediği Garisa arkadaşların en çok gitmek istediği alan olacaktır. Burada hem bölük komutanıdır hem de bölge komutan yardımcısıdır. 1995 kışında

Haftanın'e fırtına alaylarında tabur komutanı olarak görevlendirilir. Çelik operasyonunda önemli eylemlere ismini hem yazmış hem de gücünün tümünü savaştırmasını bilerek başarıyla çıkmıştır.

Ve Rojhat arkadaşın en çok devleşeceği alan Hakkâri olacaktır. 1995 yılının Temmuz'unda Hakkâri'ye geçecektir. Hareketli bölüğün komutanıdır. O dönemlerde bölge komutanımız Dr. Bahoz arkadaşı. Rojhat yoldaş sonraları bölge komutanı ve şehit düştüğünde tüm zozan sahaların Cephe komutanı olacaktır. Bir ara önderlik sahasına gider. Bu 95 sonu ile 96 baharına kadar olan süredir. O, kısa aradan sonra tekrar tabii ki Hakkâri'dir geldiği yer. 97 yılının son aylarında kobra saldırısında çok ağır yaralanarak yurtdışına çıkar. Tedavisinden sonra kışın Kelareş sahasına ardından da tekrar yaylalar içerisinde belki de en güzel yayla olan Faraşın'e döner.

Asıl anlatmak istediklerim o'nun kaldıkları alanları kronolojik olarak ele almak değildir. Esasta ele almak istediklerim on'dan öğrendiklerim ve birazda onun kişiliğini açmaya çalışmak olacaktır.

Başlıca özelliği bulunduğu her alanda mutlaka ne yapıp yapıp ama var olan sorunlara çözüm bulmasıdır. O'nun kadar yaratıcı bir insanı hayatımda görmedim desem abartmış olmam. Örneğin erzak mı saklanacak ve bu erzak zaten kısıtlı. O zaman öyle bir saklanmalı ki ele geçmemelidir. Ve ben dört yıl boyunca kaldığım Hakkâri de sadece bir kez iki torba un'umuzun ele geçtiğini ve bunun da çatışma da nokta da kaldığını söylemeliyim. Başka da düşmanın değil ki her hangi bir malzememizi ele geçirsün operasyonlarda bir gün bizi bulamamıştır. Düşman iki durumdan bizden haberdar oluyordu. Bir düşmanı vurduğumuzda birde arazide düşmana pusu attığımızda oluyordu. Bu tarz şehit Rojhat'ın uyguladığı gerilla tarzından kaynaklanıyordu. Her şeyin tedbiri en inceden ele aldıktan sonra da kaygısızca düşmana yönelen bir komutandı.

Biliniyor, düşman özelde gerilla alanlarına yakın merkezlerde karne sistemi uyguluyor. Yani hangi aile ne kadar, kaç kilo erzak alacak belirlenmiştir. Gerillaya erzak gitmemesi için bunun sıkı bir kontrolü vardır. Halkımızın yurtseverlik duygularını köreltemeyen faşist işgalci güç halkımıza en vahşiyane yöntemleri uygulayarak sindirmeye hep çalışmıştır. Bir nevi bio-iktidar dedikleri yani insanı gıdayla terbiye etme olayını hep gündemde tutmuştur. Böylesi bir ortamda Zozanlarda bulunan taburumuzun ihtiyaçları nasıl karşılanacak? Düşman halka aman vermemektedir. Biz köylülerle tartıştığımızda çoğu köylülerimizin ızdıraplı ve çileli yaşamı bizi etkilemiştir. Ve bunun için biz erzaka gittiğimizde genelde boş dönerdik. Rojhat arkadaşın yanına getirdiğimiz yurtseverlerle o konuştuğunda yapamayacakları bir şey kalmıyordu. Adeta her şey yerine geliyordu. Nasıl mı? Söyleyeyim. Tüm zorlukları bildiğinden şunu diyordu; "kaç kişi gidiyor Van'a, günde 40 kişimi. O zaman biriniz bir avuç şeker sol cebinize, bir avuç un sağ cebinize, bir mekap ayakkabısı ayağınıza, 100 gr tütün ellinize." ve böyle devam ediyordu. Öyle ki hiçbir yurtsever itirazda bulunamıyordu. Tersine o kadar hoşlarına gidiyordu ki gönüllüce yapıyorlardı. Çözumsuzlük yoktu ondan.

Yine ilginç bir şey köylülerle ilişkilerde doğasında gerillayı görmeye gelen yurtsever arkadaşlara hediye getiriyorlardı. Bir gün 2000 tekel sigara ve meyve suyu getiren yurtseverlere;" bu bir nevi rüşvet gibi geliyor bana. Siz bize lazım olacak olanları getirin. Bir daha arkadaşlara böyle şeyler getirmeyin. Bizi ağa yapıyorsunuz. Biz devrimciyiz. Birde bizim arkadaşlarımızla farkımız yok. O'nun için farklı muamele yapmayın. O feodal költürdür. Bizde ağılık uzak dursun."

Daha ilginç ise gerilla sahalarına düzenli yurtseverler ve milisler hep yanımıza geliyorlardı. Onların eğitimi o'na aitti. Tuhaf olan ise bir baktın ki bir köylüyle siyasi tartışma yürütmüş, bir baktın askeri eğitim veriyor, bir bakıyorsun köylüyle güreşiyor, bir bakıyorsun köylünün hastalıklarını tedavi ediyor ve birde bakmışsın çuvaldızı eline almış köylüyle semerleri dikeyor, tamiratını yapıyor. İşte halk komutanı Rojhat budur. O'nun bulunduğu her yerde köylüler, yurtseverler hatta çeteler o'na hayranlardı. O'ndan kopamazlar. Buna birde 180'sini aşan heybetli boyunu da ekleyin hiç kimse o'nun karizmatik duruşundan etkilenmeden edemezdi

Size daha da anlatayım. Rojhat arkadaşın okuma yazması yoktu. Harfleri biliyordu. Yazıp çizmek için can atıyordu. Her zaman yanında üniversiteli bir iki tecrübeli arkadaş bulunduruyordu. Böylece boşluğunu hiçbir kaprise kapılmadan kapatıyordu. Ama ilginç olan o değil. Bu bir seçkin insanın yaklaşımıdır. Olması gereken budur. Feodal tiplmelerde böyle karakter çizgileri nadirdir. Ancak söz konusu Rojhat arkadaş ise meseleler değişir. Benim anlatacağım bu değildir.

İlginc olan şudur; yer yer yüzlerce arkadaşın katılacağı eylemler planlayan bir komutandı Rojhat yoldaş. Defterine notlar alıyor. Düşünün bir, yüzlerce arkadaş var onlarca eylem grubu var. Hepsini ilk harfleriyle yazan Rojhat yoldaş, düzenleme okunurken hiçbir arkadaşın yerini şaşırmadan söyleye biliyordu. Ben hep merak ediyordum. Bunun nasıl beceriyor diye. Ama doğrusu bir günde anlayamadım. Anladığım müthiş bir zekâya sahip olmasıydı. Yıllar öncesine bir yerlere bir şey yerleştirmiş ise o onu hep aklında tutardı. Aynen eylem düzenlemeleri okurken yaptığı gibi.

Başka bir belirgin özelliği ise adaletli olmasıydı. Ben kendi cephemden hiç tereddüt duymadan şunu söyleye bilirim; saflarda o'nun kadar adaletli hiçbir arkadaş görmedim.

O'nun kadar yoldaşlar arasına fark koymadan hepsini el üstünde tutan bir arkadaş görmedim. Yeter ki içinde biraz samimiyet ve dürüstlük görsün. Adaletli karakterini açmadan şunu da eklemem gerekir; saflarda sorunlara bu denli radikal yönelen az arkadaş görmüşümdür. Ve birçok kez eylem içinde arkadaşları görevden almıştır. Hatırlıyorum. Pusu eylemine bir grup arkadaş göndermişti. Keşiften sonra güç istediler. Ben bir grup arkadaşı alıp yanlarına gittiğimde hiçte keşif yapılmadığını gördüm. Bir grup çıkarıp keşfe gönderdim. Bu arada o aradı. Nasıl gidiyor diye sorduğunda, söylendiği gibi olmadığını söylemem üzerine “ A. Arkadaşı cihazın başına getir.” Dedikten sonra getirdim. Cihazdan konuşmaya devam etti “cihazı K. Arkadaşa ver. Görevin yok. Silahını da indir.” Bundan sonra da “sende yapacaksan eylemi yaparsın yapmazsan hemen gelebilirsin “ dedi. Biz söyleneni yaptık eylemimizde yaptık o'nun yanına döndük. Ben artık görevde alınmış olan yoldaşın işinin yaş olduğunu sandım. Öyle olmadı. Rapor istedi. Gerçekten raporunda samimi yaklaşan yoldaşın tutumun görünce her hangi bir yaptırıma gitmedi. Buna benzer onlarca olay yaşadım.

Bir yılda bir kez 33 komutanı görevden ya almış ya da rapor istemişti. Hepsi de ağırlıklı eylemlere olan yaklaşımdandı. Ancak en küçük doğru bir özeleştirisel yaklaşım yaşandığında hiçbir fark koymadan el üstünde tutuyor. Yanlış yaklaşımların olmasına izin vermiyordu. Ve birçok kez yoldaşlara tekrar görev vermekten çekinmiyordu. Yer yer sert eleştiriler yaptığında kimine göre artık köprüler uçmuştu. Ama o'nun için köprüler söz konusu yoldaşlar oldu mu asla uçmuyordu. Uçamazdı da. Çünkü onlar o'nun savaşçılarıydı. Bir komutan savaşçıları eleştire bilirdi ancak asla kin duyamazdı. Asla onlardan vazgeçemezdi. İşte Rojhat arkadaş buydu.

Adaletli yaklaşımlarını açıyordum. Herkes şunu iyi biliyordu ki; o asla arkadaşların arasına fark koymazdı. Her arkadaş bu gerçeğe emindi. Hiçbir arkadaşın gözü arkasında kalmıyordu. Örneğin; gücümüze çeşitli malzemeler gelmişse-ki alanda o gücün dışında 3 bölük güç daha vardı-her alanın hakkı mı diyelim, ya da onlara düşen mi diyelim, herkese aynı ölçüde ihtiyaçları gözeterek dağıtırdı. Bir defasında 4 çakmak gazı gelmişti. Aslında değeri olmayan bir yekûn. Ancak o öyle yaklaşmıyordu. Her bölüğe birer tane göndermemizi istiyordu. İşte bu bir paylaşımcılıktır. Görevlendirmeler ve terfilendirmeler yaparken de aynı adalet ölçüleri esastı. O'na yakın duranlar değil örgütün ihtiyaçları ve görevlerini yerine getirenleri öne çıkarması ayrı bir adalet ölçüsüydü. Yer yer gerçekten o'na yakın duran yoldaşlar vardı. Ancak onların en küçük yetmezliğini af etmezdi. Yaklaşım neyi gerektiriyorsa o yapılıyordu. O'nu yapıyordu.

Hatırlıyorum. 97 yazında alanımıza Botan eyaletinin hareketli taburu gelmişti. Zozan'larda açılımlar yapılacak. Eyalet komutanımız Cemal arkadaş da gelmiştir. Yukarıda dile getirmiştım. Hareketli taburlar ihtiyaçlar konusunda hep biraz maruz kalan güçlerdir. Yanımıza gelmeden önce başka alanlarda dile getirdiğim yanlış yaklaşımları yaşamışlar. Haberimiz yok. Sonraları Botan eyaletinin 98 yılında yapılacak konferansında öğrenecektim. Alana güç geldiğinde alan komutanlarını çağırarak özelde de beni çağırarak “sen şehit Şerif arkadaşta tabur komutanın gibi yaklaşacaksın. Güçlerin arasına fark koymayacaksın. Tersine ne varsa onlara vereceksiniz. Paylaşımcı olacaksınız. Sorun yaşanmamalıdır.” Bunlar elbette biraz da talimattı. Ben öyle algıladım. İlk yaptığım iş şehit Şerif yoldaşa” Heval beni bir bölük komutanınız ya da bir takım komutanınız olarak kabul ederseniz sevinirim” sözleri oldu. Şehit Şerif yoldaşa Botan eyaletinde özelde de Zozanlarında “**Zozanların Kapları**” olarak nam salmış spertili büyük bir askeri komutandı.

Daha iyi anlaşılması için bir anımı anlatacağım. Ellimizden geldiğince gelen güçle ortaklaşmaya çalıştık. Ancak bize de malzemeler başka gücümüzden geldiği için epey zorlandık. Bunun üzerine şehit Rojhat arkadaştan ihtiyaçlarımızı temin etmek için inisiyatif istedik. O inisiyatifi tanıdı. Bizde kendimizce bir şeyler yapmaya çalıştık. Bir ara köylülere belirlediğimiz yere arkadaşları kontrol etmek için gönderdik. Cihazda bir şeylerin geldiğini söylediler. Erzak ve bazı ufak tefek ihtiyaçlarının yanı sıra 30 adette mekap gelmiş. Arkadaşlarımızın ayakkabıları gerçekten perişandı. Arkadaşlara birazını getirip diğerlerini sağlama almasını söylemeye çalışırken araya cihaza Rojhat arkadaş giriverdi. “Gelenler neymiş?” Ben fazla bir şey olmadığını söylesem de benim asla o'na doğru olmayacak bir şey söylemeyeceğimi bildiği için, tekrar sordu. Gelen malzemelerin listesini verince “15 mekapı bize gönder şehit Şerif arkadaşın gücünün ihtiyacı var” dedi. Yapacak bir şey kalmamıştı. İsteneni yaptım. Tabii bu ara yanımda ki komutanların kiminde rahatsızlık belirtileri yükseldi. Bir saat geçmeden “diğer kalan mekapları da getirsen iyi olur” dedikten sonra benimde gelmemi istedi. Bu ara bazı arkadaşlar yeni gelen ayakkabıları ayaklarına almışlardı da. Tekrar ayaklarında ayakkabıları arkadaşlar çıkartılar. Yanına gittim.

Bu arada o gücün ihtiyaç listesini sormuş ve gerçekten bazı arkadaşların ayakkabıları berbat durumdadır. Ve ihtiyaçları bizden daha fazladır. İşte o zaman yapılması gereken kendi gücünün zorlukları çekmesidir. Misafir gücün ya da alana yeni gelen yoldaşların özelde de yoldaşlık bağından dolayı zorlanmamaları gerektiği, zorlanma olacaksa kendi gücünden olması gerektiğine inandığı için tüm gelen malzemeleri istemiştir. Katılmamak mümkün mü? Dahası böylesine bir komutanın yanında ölmek düşünülebilir mi? Ve böylesine komutanlar oldukça devriminin düşeceğine inanmak mümkün mü? Tabii ki hayır. İşte devrimin garantörü yoldaşlar hep böylesine adalet arayışçıları olmuşlardır.

Anlatmaya devam edeceğim. Ben birçok arkadaşın partide çok açık davrandığını

saflarda görmüşüm. Ama Rojhat yoldaş gibisini asla görmedim. Yaşanan bir örnekle bu daha iyi anlaşılacaktır. Biz 96 yılında Hakkâri de yoğun pratik içerisinde iken, hem üslenme çalışmaları, savaş çalışmaları, vergilendirme ve hem de cephe çalışması yürüttük. Sezon kapanıp Zap’a geldiğimizde tüm harcamalarımızı içeren raporu çıkarmamız istenmişti. Bende sözde biraz aydın sayıldığımdan ve birde taburda komutan olduğumdan benim maliye raporumu çıkarmamı istedi. Ben başladım rapor çıkarmaya. Tam on üç sayfa. Dev bir rapor. Tüm harcamaları yazmışım. Bana göre detayları da eklemişim. Partinin verdikleri, bizim aldıklarımız derken harcamalarımız ve elimizde kalan miktara kadar hepsini işledim. Yanına raporu götürdüğümde ilk söylediği-pratikte büyük cihaz dinlemeye yarayan kapaklı radyo alınmıştı-radyoyu nereye yazdın. Ortalarda bir yere yazılmıştı. Hemen düzeltmemi, ilk başa radyoyu yazmamı söyledikten sonra “örgüt bizim radyo aldığımızı bilmelidir, o kadar malzemenin içinde bulamazlar eleştirilecekse gözle görünür olmalıdır” demişti. İlginç olan sadece bu değil.

Biz pratikte çeşitli yerlerde malzeme alıyorduk. Öyle olunca fiyatlar ayrı oluyordu. Yine örneğin iğnelerin çeşitleri vardı. Ben hepsini toplayıp alınan iğneler diye yazmışım. Ama o bunu ret ederek “tek tek, hangisine, kaç tanesine, ayrıntılı fiyatını yazmalıyız ki örgüt bizim aldıklarımızı tam bilsin.” Düşüne biliyor musunuz, örgütün tüm detayları bilmesi için en küçük ayrıntıyı dahi örgüte sunan bir kişilik. Ve tabii bizim örgütün onaylamayabileceği bazı şeyler olduğunda “onları da en üstte al ki örgüt bilsin. Ve eleştirecekse bizi eleştirsin.” Ve ben pratik sahada bu dev gibi komutanın örgütle büyük cihazla konuştuğunda nasıl titrediğini ve nasıl saygıyla örgütü dinlediğini ve nasıl talimatları yerine getirilmesi üzerine gece gündüz çabaladığını gözlerimle gören biriyim. Böyle anlarda karşımda bir çocuk görüyordum. Sade, saf ve tertemiz bir çocuk!

Aynı temizliği ve sadeliği birçok başka olayda da gözlerimle görmüşüm. Bir aralar Kelareste çalışmalar yürütürken göreve giden arkadaşlar ona çerez gibi çeşitli ufak tefek şeyler getirmişlerdi. Sözde kendisine verilen değeri gösteriyorlardı. Hâlbuki yapılan bir hakarettir. O kadar yoldaş orada yaşıyorken sadece ona bir şeyler getirmeleri onun için onur kırıcıdır. Bir nevi ağalaştırma dediği olgudur. Sabah erkenden tüm gücü toplayarak özel bir toplantı yapıyor. Görevden gelen arkadaşları kaldırıyor. “Bu getirdiğiniz çerezler ne anlama geliyor onu izah etmeniz gerekiyor” dedikten sonra ona getirilen malzemeleri göstererek “bana rüşvet veremezsiniz hakaret etme hakkınız olamaz. Getirecekseniz tüm yoldaşlara getirirsiniz ben bana düşecek olanı lojistikçi arkadaştan almasını bilirim” dedikten sonra saatlerce süren PKK kültürü dersi vermeye başlıyor. İşte birde Rojhat arkadaş budur. O kendi yapısıyla iç içe onlar gibi hiçbir fark yaratmadan ve ona izin vermeden yaşayan bir yoldaş olarak kalmasını hep bilmiştir.

Yine başka bir anımı aktarmadan edemeyeceğim. Bir gün taburu birlikte dolaşırken. “bak şu arkadaşın morali bozuk bir sorunu vardır ilgilensen iyi olur” dedi. Ben ise arkadaşın ne kadar coşkulu ve morali olduğunu anlatmaya çalıştım. “O yine de baksan iyi olur” dedi. Ben sonraları gidip o gençle tartıştığımda genç arkadaşın ne kadar zorlandığını ve bunalımda olduğunu hatta farklı duygular yaşadığını görecektim. İşte bizimle Rojhat arkadaşın arasındaki fark buydu. Ancak ince fark buydu. O derinliğine izliyordu. Başarının ayrıntıda gizli olduğunu iyi biliyordu. Birde o bir insan sarrafıydı. O hep insana yakın olmuş biri olarak kendi yapısını derinliğine taniyordu. Öyle olunca ona karşı tüm yoldaşların bir sevgi ve saygı beslemesi doğaldı.

Yine örgütün talimatlarına o kadar içten bağlı olabilecek arkadaş sayısının az olduğunu düşünüyorum. 96 sonlarında bir ara örgütün sigara bırakma kararı alındı. Bu karar alınmadan önce tesadüfen Zapta Cuma arkadaşla görüşmüştüm. “K. Arkadaş sigarayı yasaklayacağız” demişti bana. Bende görüşlerimi söylemişim. Ben kampa dönüp yönetim odasına girdiğimde içerde bir tartışmanın olduğunu fark ettim. Ben içeri girdiğimde Rojhat arkadaş “sigarayı bırakacağız ne diyorsun” dedikten sonra ben onlara Cuma arkadaşın bana söylediklerini söyledim. Diğer bir yoldaşa-sonra da Avusturya da katledilecek olan Salih hazar gol Hasan Özen’di. Hiç tereddüt etmeden tütünü sobaya bırakarak şehit Zafer yoldaşa ait olan tabakayı bana uzattı. “Sende kalsın bunlar nede olsa sen sigara içmiyorsun” dedi. Tüm gelen yönetici arkadaşların tabakalarını alarak bana veriyordu. Ertesi gün tabura toplantı yaparak örgütün bir kampanya başlattığını söyledi. Herkesin on gün sigara bırakmasını istedi. “Bu on gün içinde sigara bırakamayacaklar çıkarsa gelip tabakalarını K. Arkadaştan tekrardan alabilirler”. On gün bittikten sonra arkadaşların ağırlıklı bölümü gerçekten sigarayı bırakmışlardı. Bir kısım arkadaş tabakalarını isteyince-ki çoktan tüm tütünü zap suyuna bırakmıştık-tekrar bir toplantı yaptı. “on gün sigara bırakan bir yoldaş yirmi günde bırakabilir, otuz günde bırakabilir. Bundan böyle sigara içmek yoktur. Kaldırıyoruz. Örgütün talimatına hepimiz uyacağız” diyerek herkesin sigara bırakmasını istedi. Birkaç büyük güneyli ve bir iki doğulu arkadaş tolerans tanımıştık. Çünkü, yeni katılımlardı. Zorlanabilirlerdi. Diğerlerine yasaklanmıştı. Ve bu sigara içmeme kampanyası ya da yasağı yaklaşık bir buçuk yıl sürdü. Taburumuzda Rojhat arkadaşın kaynaklı bu zaman zarfında hiç fire verilmedi. Ve örgütün bu talimatını ilk uygulayan ve en uzun süre uygulayan tabur olmuştuk.

İşte Rojhat’e Bluzeri budur. Örgüte karşı sonuna kadar açık bir insan. Örgüte karşı saklı gizlisi olmayan bir militan. Bugünlerde aradığımız militan tiplere. Partisi için, halkı için, örgütü için her an yaşayan bir komutan. Böyle komutanlar var oldukça bu halkın belinin

yere gelmesi düşünüle bilinir mi? Sadece; asla diyip geçeceğim. Yeter ki Rojhatların ruhları hep yaşatılsın. Devrimin garantörü bu ruhtur.

Anlatmadan edemeyeceğim.

Ben bir insanın bu kadar kendine güvenmesine de az rastlayan biriyim. Özelde pratik sahada ki sorunlara karşı çözüm üretmede bu denli bir güven gerçekten enderdir diye düşünüyorum. O hiçbir sorunun çözülemediğini inanmayan biriydi. Bir sorun varsa çözümü mutlaka vardır. Ve yeter ki insan kendisini planlasın ve örgütlesin ve tabii ki kafa patlatsın. Bir dönemler Hakkâri şehir merkezi etrafında dönerken kimimiz çapsız girişimleri sonucu sonuç alınamıyordu. O pes etmiyordu. Ciddi ciddi Karnasa dağında, Dohola da tünel kazıp Hakkâri tugayını, Hakkâri tugay güvenlik taburunu vurmaya tartışıyordu. Ve gerçekten inanarak söylüyordu. Biz henüz 96 yılında Hakkâri Zozanlarda birçok yeri delerek kendimize kartal yuvaları yapmıştık. Biz arkadaşın tugaya böyle girilmesinin imkânsız olduğunu düşündüğümüz için o'nun tasarısını ret ettik. Yine 97 yılında hem örgüt istemiş hem de şehit Rojhat Zozanlarda artık üslenerek Koçer kültürünü terk etmemiz gerektiğini dile getirmişti. Üç dört günlük yol, yer yer daha fazla mesafeye erzak çekilecek. 50–60 adet büyük yük hayvanımız var. Ancak 130 arkadaş hatta daha fazla yoldaş için üslenmeyi planlama her baba yiğidin kârı değildir. Gece gündüz bir grup arkadaş çalışırken, Bir gün beni çağırarak gidip köylülerle konuşup bir traktör almamızı söyledi. “Erzakımızı traktörle taşıyacağız!” Hem de Zozanlarda. Bazı yollar vardı ancak ağırlıklı olarak tahrip olmuşlardı. Ancak o hepsini düzeltere bileceğimizi söylüyordu. Bu projesini de uygulamadık. Ama çok sonraları-ki üslenme çalışması bana verilmişti-epey zaman geçtikten sonra baktım ki gerçekten birkaç yeri düzeltmiş olsaydık arazinin derinliklerine kadar erzak taşıyacaktık. Harcadığımız birkaç aylık emek yerine birkaç haftada bitirip işimizi bitirmiş olacaktık. Ancak sıklık ve girişimcisiizlik bizim çapsızlığımız olurken o hep ruhunu serbest bırakmasını bilmiştir.

Birde şunu söylemeden edemeyeceğim. Şehit Rojhat yoldaş yukarıda da dile getirdiğim gibi 95 sonu 96 başı önderlik sahasındayken önderlik o'na ülkeye dönmek üzereyken söyledikleri sözler vardır. **“Rojhat sen tüm parti yenilse de tek başına bu partiyi kurup tekrar yeniden başlatarak zaferi yaratacaksın”** sözlerine inanarak çalışıyordu. Ve o'nun her adımında dünyayı sırtına alıp götüreceği ruhu, coşkuyu ve heyecanı görmeyen ancak bir kör ya da vicdanı körelmiş biri olabilirdi. Ben kendi adıma bu yoldaşın yapamayacağı bir şeyin olamayacağını düşünen biri hep oldum.

97 yılının sonlarda –o dönemlerde –düşman ne zaman araziye çıkmışsa mutlaka faturası verilip gönderiliyordu. Ekim ayının başlarıydı. Ben başka yerdeydim. Düşman çıkıyor. Arkadaşlar vurmak için dayatıyor. O doğru olmadığını belirtse de istemeyerek onaylıyor. O arkadaşların düşmana karşı gösterdiği saldırı ruhuna hep saygı göstermiş biriydi. Bu kez de öyle ses çıkarmamıştı. Arkadaşlar düşmanı vurduktan sonra düşman kobraları kaldırıyor. O'nun bulunduğu yere yakın bir grubu fark ediyorlar. Orayı roketlerle düşman dövmeyi başlayınca oradaki yoldaşlar zor durumda kalıyorlar. Düşmanın dikkatini arkadaşlardan uzaklaştırmak için kendisi görüntü bilinçli veriyor. Kobralar o'nun bulunduğu yere yöneliyorlar. Arkadaşlar kurtulmuştur. Ancak bu kez kendisi hedefdir. Bir taşın etrafında saatlerce ağır yaralanmasına rağmen dönmektedir. Sonraları olayı gören arkadaşlarla konuştuğumda “bugüne kadar bu kadar direnen bir arkadaş görmediklerini” söyleyeceklerdi. O hep hareket ederek pes etmemiştir. Ağır yaralı olarak kurtulmuştu.

Burada bir anıyı anlatacağım. Akşamüstü olmadan bana acele hazırlık yapmam söylendi. Milis ayarlaması söylendi. Ve başka hazırlıklarda söylendi. Ben bir yaralı olduğunu anlamış olsam da aklıma en son Rojhat arkadaş gelecekti. Daha doğrusu o hiç gelmedi. Gelmezdi de. Getirdiklerinde kollarında, başında, ayaklarında ve adeta vücudunun bir tarafı param parça olmuştu. Hemen geçirmemiz gerekiyordu. Ayarlamalar yaptık göndereceğiz. Ancak benim anlatacağım bu değildir.

Anlatacağım gösterdiği yaklaşımdır. İlk söylediği **“önderliğe ve partiye yaralanmamla ihanet ettim”** sözleri beni şok etmişti. Örgüt o'nun önüne kış üslenmesini Zozanlarda koymuş, o yaralanmasıyla bunun gevşetileceğinden çekiniyor. Belki de yapmayacağımızı düşünüyor. Gerçekten en çok o örgütün istemini yerine getirmek için uğraşılıyor. Ve ardından **“lütfen ihanetimi biraz hafiflet. Suç işledim. Bu suçun daha fazla tahribat yaratmasını önle. Üslenmeyi mutlaka yapın.”** Ve devamla **“maliye raporunu mutlaka çıkar örgüte ulaştır. Başımız eğik kalmasın sonra.”** İşte bu Rojhat yoldaştır.

Aynen Diyarbakır zindanında Mehmet Hayri Durmuş yoldaş gibi şahadete doğru büyük ölüm orucunda giderken **“Görevimi yerine getiremedim. Mezar taşıma borçlu yazın.”** Sözlerine ne kadar da benziyor değil mi? İşte bu Rojhat arkadaşdır.

Daha söylenecek o kadar şey var ki; birlikte kaldığımız süreçlerde eylem çizgisinde hep koparıcılığı esas almış bir komutandır. Bundandır ki tüm eski pratiklerinde ve sonraları Hakkâri'de de hep ödüllendirilmiştir. O'ndan kaçak dövüş tarzı diye bir şey yoktu. Olamazdı da. O mutlaka düşmana vurduğunda bir parçasını alıp getirmesi gerekirdi. Birde eylemleri planlarken gözü karalık yoktu. O'nda akliselim hareket ve örgütlü planlı savaşıklık vardı. O bir eylemin hesabını yapmadan adım atmıyan biriydi. Her eylemden önce olabilecekleri söylüyordu. Bir defasında Xokan karakoluna kapsamlı bir eylem planlanmıştı. Toplantı öncesi “eylem başarılı olursa ve süpürülürse en fazla iki şehit verilebilir başka da kabul etmem” demişti. Eylemde üç tepe kaldırılmış toplam 12 silaha-ağır silahlar da dahil-el konularak

kamulaştırılmıştı. Ancak karakol kalkmamıştı. Toplam-sonrada öğrendik-33 asker ölmüş. Ancak iki arkadaş şehit düşmüştü. Bu eylemi kabullenmemişti. Örgüte özeleştirici vereceğini belirtmişti. Halen hatırlıyorum. Nedeni ise karakol kalkmamış ve iki yoldaşı şehit vermiştik. Ve bu yaklaşımı birçok yerde gördüm. Hakkârî tugay tepesine arkadaşlar saldırı düzenlediklerinde “bir yaralı dahi istemiyorum” demişti. Ve öyle de oluyordu. Tüm tepe düşürülmüştü ancak yaralımız yoktu. Yine genelde mücadelemizde geri feodal özelliklerden kaynaklı yer yer insana ucuz yaklaşımlar yaşanabilmiştir. Eylem anında tıkanıklık ya da deşifasyon yaşandığında yapılması gereken geri çekilmedir. Ancak geri toplumsal özellikler den dolayı gurur meselesi yapıp Don Kişot tarzından yönelimleri sonuna kadar götüren çok arkadaş görmüşüm. Ancak o hiçbir zaman bir eylem tıkanmışsa, yada sonuç alma riske girmişse ve özelde de bedeli kazançlarından ağır olma ihtimali görmüşse gücünü bir dakika geri tutmadan çekmesini söyleyen bir komutandı. O’nda kapris yoktu. O hep dingin, sakin, kendi içinde uyumlu ve barışık olduğundan son derece kendisine güvenli birisiydi. Öyle olunca kim ne derse desin o’nun için partinin çıkarları önemliydi. Halkın evlatlarının yaşaması önemliydi. Hiçbir militan ucuz gitmemeliydi. Gidemezdi de. Çünkü her özgürlük savaşı bu halkın yüreğine işlenmiş ve nakış olunmuş bir güzellik ve umuttur da ondan.

İlginç bir olayı anlatmadan edemeyeceğim. Bizim tabura bağlı bir Başkale gücümüz vardı. Bir türlü eyleme kalkmıyordu. Onları özel çağırıp ilgilendi. Emek sarf etti. En sonunda bir şeyler çıkmayınca kendisi bir gücü alıp Xokan eylemini yapmıştı. Ancak bu eylem sonrası oranın gücü tekrar sükûnete ve düşmanla barışık pozisyona girdi. Bir gün küçük cihazı alarak o gücün komutanıyla küçük cihazla konuştu. İlginçlik nedir bilirmisiniz? O’na” harekete geçmeseniz sizin Berekelke’nin arkasında bulunan salça noktasında kaldığınızı söyleyeceğim. Ve belki düşman sizi zorla harekete geçirirde iş yaparsınız. Ve ölecekse bari hareket halindeyken ölürsünüz.” Bunları genel kanalda söylemişti ki düşman dinlesin. Ve nitekim düşman ertesi gün mü aynı gün mü tam hatırlamıyorum ama onlara dönük operasyon geliştirdi. O’nun için düşmanla uzlaşan bir gerilla Gerilla değildir. Bu dağlara layık değildir. Ya düşmana vurup parça koparacak ya da dağda kalmayı hak etmemiştir. Yine aynı gücümüze “madem eylem yapamıyorsanız, peki düşmanın karşısına geçip cihazda bir paada mı diyemeyecekmisiniz. Yeter ki bir paa deyin o da işe yarar. En azından düşman bilir ki bir güç buralarda ve bari rahat uyuyamaz.” Bu bir devrimci yaklaşımdır. Bu bir iş yapmak isteyen militanın duruşudur. Bu devrimi bir an önce sonlandırmanın ve savaşı tez bitirmenin de girişimidir. Bir de bu düşmana kin bilemenin bir ruhudur. Emek sarf edilmişse emeğe layık olmanın da ta kendisidir. İşte Rojhat arkadaş biraz daha budur.

Hani yukarıda demiştim. Okuma yazması olmayan bir arkadaştı. Ama cihazda o’nun kullandığı dil, şifre sadece o’na ait bir dildi. O’nun şifresini hiçbir düşman şifre kırıcısı kıramazdı. Çünkü o’nun şifresi yaşayan ve akan bir şifreydi. O arkadaşlarla konuşurken vücudunu tarif ederek anlatıyordu. Sırt sırt mı gidilecek ona “ser dıfne mıda were” diyordu. Yani burnumu takip et gel anlamında. Yamaçtan mı gelinmesini istiyor ona “ser leve mıda were” yani dudaklarıma bir nevi bin gel anlamında. Boğazdan mı geçmemizi istiyor;”nav guhe kere de were” yani eşeğin kulakları içerisinde geçte gel. Daha da onlarca böylesine şifre. Ben doğrusu ilk yıl kaldığımda hiçbir şey anlamıyordum. Doğrusu benim anlamam tuhafına gidiyordu. Ancak ikinci yıldan sonra artık bizim şifre o’nun şifresiydi. Alanda birkaç arkadaş o’nun şifresinde hâkim olmuştuk.

Yıl 1998 de ben Botan da taktik eğitim devresine çağırılmıştım. Burada askerlik ve gerilla üzerine özel eğitim görüp yeni yılın taktiklerini eyalete oturtmaya çalışacağız. Botan konferansı öncesi devremiz bitmek üzereyken platformlarımız oldu. Bana dönük eleştiriler geldi. Bir arkadaş bastırmacı olduğumu söyledi. Bir arkadaşta uzlaşmacı olduğumu. Cemal arkadaş ise “karar kılın bastırmacı mı uzlaşmacı mı” diye sordu. Bir arkadaş “yapıyı bastırıyor, Rojhat arkadaşla uzlaşıyor” dedi. Cemal arkadaş “bu olabilir” dedi. Ve tabii ki birçok eleştiri daha geldi. Ama en önemli nokta benim Rojhat arkadaşla olan ilişkilerim olmalıydı ki bu biraz mercek altına alındı.

Platformu yürüten Cemal arkadaş “**şimdi bu arkadaşların ilişkisini anlamaya çalışıyoruz. Rojhat arkadaşın K. Arkadaşta çıkarı var o onun için uzlaşıyor. K. Arkadaşın Rojhat arkadaş da çıkarı var o da onun için o’nunla uzlaşıyor. Her ikisinin uzlaşmasında da partinin çıkarı var bizde ya da bende onun için onlarla uzlaşıyorum**” dedi. İlginç bir değerlendirme olarak hep yanımda kaldı. Ancak arkasından “şimdi anlamak istiyoruz tabii. Bir bakıyorsun kavga etmişler. Kıyamet kopmuş. Artık bunlar bir daha bir araya gelemezler diye düşünüyorsun. Ama bakıyorsun beş dakika sonra aynı yerde yan yana uzanmış yatıyorlar. Sanki ben kavga etmişim gibi bir havaları oluyor. İlginç bir ilişki. Bunun için anlamaya çalışıyoruz.” Ve tabii birçok şey daha söylenmişti.

Kendi adıma söyleyeceklerim elbette vardı. Örgütün yapıldığı bazı hususlar bence vardı. Eleştirilere anlam vermeye çalışmam doğal olmalı. Ancak ben şehit Rojhat arkadaşla haksızlık edemezdik ki!

Ben ne kadar o’nunla uzlaştım ya da ne kadar çatıştım, ne kadar o’na destek sunabildim bunlar hep tartışmalı durumlardır. Yine ne kadar o yoldaşa layık oldum, ne kadar layık kalabildim bunlar hep değerlendirme konuları olarak kalacaktır. Çünkü devrim seli akan ve hep birazda coşarak şaha kalkan bir çağlayan misali akar gider. Henüz devrim sürmektedir. Kaldı ki bizimkisi gibi sürekli yeni bir yaşamı yaratmayı hedefleyen bir devrim evrimleşerek

hep ilerleyecek olacağından ne zaman biter sorusunu kendi diyalektiği ortada kaldırıyor. Böyle olunca biz ne kadar devrimci olduk ya da ne kadar ben devrimcilik yaptım yapıyorum bunlar hep sorgulanacaktır. Ben başka şeylerden söz etmeye çalışıyorum.

Platformdan sonra C. Arkadaşla konuşma talebim olmuştu. O'na içimde ne geldiyse anlatmaya çalıştım. Ve doğruların bunlar olduğunu halen bugün inanıyorum. Bir yanılgı vardı. Düzeltmesi gerekirdi. Ben Rojhat arkadaşla uzlaşmıyordum. Öyle olmaktan biraz uzaktı durumlar. Ben lafın tam anlamıyla şehit Rojhat'a tam hayran olan biriydim. Beni örgüt hep biraz o alanda siyasi çalışmaları, ideolojik boşlukları derken eğitimleri, halkla ilişkileri sağlamak için Rojhat arkadaşın yanına vermişti. Sözde biraz birikimimiz ve birazda aydın özellikler taşıyan bir pozisyondaydım. Hâlbuki durum böyle değildi.

Tüm gücün üzerinde istisnasız bulunduğu tek yoldaş oydu. Herkese emeği geçen oydu. Askeri çalışmaları organize eden oydu. Siyasal perspektifi oluşturan oydu. Halkla ilişkilerin biçimini rengini belirleyen oydu. Başarılı bir cephe çalışmanın nasıl yürütüleceğini belirleyen ve bu konuda özel çaba sahibi olan oydu. Yapının eğitimi üzerinde gözünün nuru gibi duran oydu. Yapının ideolojik boşluklarını özel toplantılarla hep ayakta tutan ve zinde tutan oydu. Özcesi emeğin kendisi oydu. Ben Rojhat yoldaşın belirlediklerini, perspektifini oluşturduklarını ve parlak görüşlerini uygulamak için elimde gelen çabayı sarf etmiş bir uygulayıcıydım. Belki bu konularda desteklerim olmuştur. O'nu boşa çıkarmadım. Tersine o'na iyi bir yoldaş olmak için elimde geleni yaptım. Çünkü o benim için yaratılmış biricik yoldaştı. Arkadaştı. Ağabeydi. Büyüğümdü. Yol gösterendi. Elimden tutup kaldırdı. Bana Kürt halk gerçeğini pratik sahada yakınlaştırdı.

Özcesi o bir nevi pratik sahada ki her şeyimdi. Ve bu salt benim için geçerli değildi. Birçok yoldaş içinde bu geçerliydi. Böyle olunca benim o'nunla bir uzlaşmadan ziyade o'na hayranlıktan dolayı sadece çok büyük bir sevgi bağım vardı. Ve ben C. arkadaşla konuşurken “bu kadar emek sahibi olan birisine kalkıp ucuz değerlendirmelerle eleştiremem. Eleştirmek için önce kendini o pozisyona getirmek önemlidir. O kadar güzel yanları olan bir yoldaş nasıl eleştirilebilir. Belki yer yer sınırlı da olsa üslupta sert yönleri çıkmıştır ama bunları da kendi çalışmalarıyla kapatabilen bir insana karşı beslenecek olan sadece ve sadece saygıdır ve sevgidir.” Sanırım o zaman söylemek istediğim anlaşılmıştı.

98 yılı baharında yaralanmıştım. Tedavi için doğuya geçmek için gönderildim. Küçük bir birimle Faraşın yaylalarında kendi köylerine gelen yurtseverler vardı. Onların yanında bir gün kaldıktan sonra yola devam ettik. Ancak yolda yürürken bir köylü atıyla bizim peşimizde gelerek tekrar dönmemi söylemişti. Rojhat arkadaş Kelareş alanında yeni hem de bugün gelmişti. Durmayarak yanına gittim. Dakikalarca sarıldım. Ağır yaralı yoldaşım tekrar pratik sahaya gelmişti. Tekrar buralar Rojhat'lı olacaktı. Epeyce sohbet ettik. Ancak tam iyileşmediğini görmüştüm. Eli tam tutmuyordu. Fark etmiştim. Ama o onun için engel olamazdı. Çünkü o Rojhat'e Bluzeriydi. O dayanmanın, amansız iradenin kendisiydi.

O gece yan yana son kez uzanacaktık. Aynı battaniyeyi üzerimize örtmüştük. O hep yatarken genelde yoldaşlara sarılarak yatan bir arkadaştı. O gün koyun koyuna sarılarak yatmıştık. Aynı eski günlerde ki gibi. Yoldaş yoldaşa!

Sabah yola koyulmadan önce “tedavini gör gel sen Özalp için lazımsın” demişti. Tekrar sarıldım. Nerede bilecektim ki bu son sarılış olacaktı. Bunu bilmiş olsaydım o sarılmayı bugünde devam ederdim. O'nu bırakmazdım. Ve tedavim bittikten sonra tekrar onun yanına dönerdim. Ama nerede bilecektim ki?

Ben tedavimi bitirip döndüğümde o eyalete benim Kelareşe verilmemi önermiş. O dönemlerde Kelareş Hakkâri cephesine bağlıydı. O beni yine yanına almış olacaktı. Önerisi kabul görmüştü. Ben Kelareşe verilmişim. Ancak Kelareş Hakkâri de alınarak eyalete bağlanmıştı. Üzülmüştü. Çünkü ortak yapacağımız o kadar iş vardı ki! Büyük cihazla konuştuktan sonra küçük cihazla konuşmak istediğimi söyledim. Ve görüştük. O'na “ben senin yoldaşın ve askerim ne zaman ne gerekli olursa o çalışmanı yaparım” demiştim. Ancak hep örgütsel kalmasını bilen büyük komutanım beni hafiften uyarmıştı. “sen artık eyaletin çalışmasındasın. Oraya bağlısın. Ancak yapabileceklerin olursa sevinirim.” Ve bir gün bir talimat vermedi. Çünkü resmi olarak ona artık bağlı değildim. Hâlbuki o benim komutanımdı. Benim onun için yapamayacağım yoktu. Lakin o örgütçü ve olgunca parti tavrını hep aldığı gibi yine alıyordu ve almıştı da.

Bir aralar sesi büyük cihazda da çıkmaz olmuştu. Beytüşşebap hattında kapsamlı eylem yapılacağını bildiğim için onun bu eylemi koordine etmek için gideceğini düşünmüştüm. Ve tespitlerim çok ters olmamıştı. Ancak çok uzun sürmüştü. Arada bir aydan fazla zaman geçmişti. Sesini özlemiştim. Kendisini özlemiştim.

Bir gün Hakkâri de gelen kuryeler gece yarısı bulunduğum yere gelmişlerdi. Gecenin karanlığı idi. Hep birlikte çalıştığımız arkadaşlardı. Rojhat arkadaşın durumunu sormuştum. Ondan önce de hep gelenlere soruyordum. Bir gün kimse söylememişti. Onunla olan ilişkim biliniyordu. Ona ölümüne bağlı olduğumda biliniyordu. Bundan dolayı hepsi örgütlenmiş ve kimse bana laf sızdırmıyordu. O gece-sonrada Hakkâri de şehit düşmüş olan Hamza Afrin arkadaş- “bilmiyor musun Rojhat arkadaş sudan şehit düştü” demesiyle gözlerim, ses tonum, tenim hepsi değişti. Dışarı çıkarak sabaha kadar ağlamıştım. Bilsem kimse paniklemecek keleşimi alıp sunturlu küfürler eşliğinde bu dünyaya ne kadar mermi varsa sallayacaktım. Ama onu da yapamadım. Yaptığım kendi kendime sabaha kadar ağlamak

olmuştu. Aynen babasını, ağabeyini, yoldaşını, arkadaşını, can ciğer olan bir insanı kaybeden bir çocuk gibi ağlamıştım.

Sabahın köründe tüm yapıyı toplayarak onun anısına bir askeri tören yaptıktan sonra hazır bulunan yoldaşlara onun yaşamını içeren bir toplantı yapmıştım. Çok duygusallaşmıştım. Cemal arkadaşın “bir köylüden bir alay komutanına” yazısını da getirmişlerdi o yazıyı da okumuştum arkadaşlara. Herkes o dev gibi kahramanı tanıyordu. Herkes ona bağlanmıştı. Herkes onu seviyordu.

Nasıl ki göklerde bir yıldız kayarda insanın içi öyle buruklaşır aynen öyle olmuştuk. Kimsesiz kalmıştık. Kimsesiz kalmıştım.

Bugünleri yaşarken hep Rohatları arıyorum. Geçmiş süreci değerlendirirken ona ne kadar layık olundu oldum sorusunu kendime çok sormuşumdur. Yeterince onu temsil edemediğimi itiraf etmeliyim. Ancak çabalarım hep biraz ona ulaşmak olacaktır. Gerilla yaşamımda bana en büyük destekleri sunmuş olan yoldaşımı anarken zorlandığımı itiraf etmeliyim. Önemli olan anmak değildir herhalde. Önemli olan onun gibi yaşamasını bilmektir. Önemli olan onun gibi tek başına kalınsa da partiyi kendi şahsında en üst düzeyde yaşayabilmeyi öğrenmektir. Bu inancı kendi içinde yaşatabilmektir. Benim için önemli olanda bu olacak. Rohat yoldaşın arkadaşı öyle kolay olunmuyor. Onunla yoldaşlık ancak onun yolunda onun yaşam tarzı ve çalışma tarzıyla yürüyebilirdi. Belki de daha da can alıcı olan ise onun gibi çalışmalara başarılı imza atmaktır. Bu bağlamda Rohat arkadaşın yoldaşı olmak demek başarılarla seyretmek olmalıdır. Bu konuda bağlılığımı ölçecek olursam sınıfta kaldığımı söylemem gerekiyor. Bu samimi bir itiraftır. Ancak ben onun gibi başarının dilini yakalamak için inancımı yitirmiş değilim. Onu anarken birde bu yönüyle bir güç kaynağım olmaktadır.

Yukarıda dile getirdiğim mektubumun bir yerinde de şunları yazmıştım;”

O kadar güzel insanlar bu uğurda gitti ki!

O kadar güzel insanın acısını yüreğine gömmek artık zor geliyor. Birde hevalim en seçkin, en güzel insanlar gidiyor. İnsan zorlanıyor.

Diyeceksin ki;

Gerilla bir özgürlük türküsüdür ve biz bu türküyü söylemekle görevliyiz. Bu türküyü söyleyenin morali düşmez. Düşmemelidir.

Diyeceksin ki;

Gerilla bir özgürlük arayışdır ve bu arayışı güçlü olanların morali düşmez, tersine düş kırıklıkları yüksek coşku performansı ile giderilir.

Diyeceksin ki;

Gerilla bir güzelleşme eylemidir ve bu eylemi gerçekleştirebilecek olanlar ancak en üst düzeyde güleçliği koruyarak bunu yapabilirler.

Ve diyeceksin ki;

Gerilla bir kendini gerçekleştirme olayıdır ve o zaman kendini gerçekleştirmek için sonuna kadar gideceksin.

Bende diyorum ki; bunların hepsi doğrudur.

Buna varım diye bilmek için geldik bu dağların zirvelerine.

Ve hep yukarıda söylenen hayallere kavuşmak için tüm acılara inat direndik.

Hep biraz da bunun için ayakta kaldık.

Hep birazda bunun için bizi pazarlamak isteyen tiplere karşı dimdik ayakta durduk.

Ve tabii ki biraz da şeyh Bedrettin misali ‘her yerde her şeyde hep beraber diye bilmek için’ bu yollara düştük ve devam ettirilmesinde ısrarlı olduk. Ancak güzel yoldaşım dedim ya, devrimciler birazın ötesinden insanlar olarak birazın ötesinde duygu yüklü yaratıklardır.

Ondandır ki; her yoldaşının bir yıldız misali kayışı bedeninden ve ruhundan kayan bir parça oluyor. Ve seni senden alıp götürüyor. Bu gerçekten dayanılması zor bir duygu.

Bana deseler ki devrim içerisinde en zor olan duygu nedir? Derim ki yoldaş acısıdır. Yoldaş acısı kadar bir acı yoktur. Öyle bir acıdır ki unutulmuyor. Her an gözlerinin önünde salan veriyor. Seni hep bir şekilde kendine çekiyor. Sarmalıyor. İşte yoldaşım, bu gerçekten dayanılması zor bir duygudur.”

İşte bu dayanılması zor duyguların yanı sıra bizi biz eden bizi var eden moral ve coşkularımızın şahlanışlarıdır. Aslında hepimizin güç kaynağıdır. Hepimiz birazda Rohat olmak için çabalıyoruz. Ne var ki onun dilini yakalamadan zorlanıyoruz. Esasta bu tarzı tutturabilmek için bu kısa anı yazısını yazmak istedim. Yazdıklarımın onu arıyorum. Onu ararken kendimi, kendimizi arıyorum.

İşte değerli yoldaşım senin anın halen bugün dahi bize örnek olacak olan ve ölmeyecek bir mirastır. Ve mirasın bize yol gösterici olmaya devam ediyor. Ve devam da edecektir.

Gözün arkanda kalmasın; güzel, ince, adaletin timsali olan yoldaşım.

Gözün arkanda kalmasın; cesaretli, fedakâr, halka bağlı yoldaşım.

Gözün arkanda kalmasın; sen bizim yaşamımızda hep yaşayacaksın.

Sen hep dimdik yanımızda rüyalarımızda ve hayallerimizde yaşayacaksın ve yaşatılacaksın.

30 Temmuz 07

KASIM ENGİN